

Maa-aineslupahakemus, Lemminkäinen Infra Oy, Riipilä, tilat Kumpula 2 ja Köningstedtin vuori

YM/3725/11.01.08.00/2011

KR/MRA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupahakemus kiviaineksen ottamiseen. Hakemus sisältää anomuksen toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Ympäristölautakunta 14.12.2016 § 7

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa seuraava päätös Lemminkäinen Infra Oy:n maa-aineslupahakemuksesta kiviaineksen ottamiseen ja toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta:

HAKIJA

Lemminkäinen Infra Oy
Salmisaarenaukio 2, 00180 Helsinki

KIINTEISTÖTIEDOT JA OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Ottoalue sijaitsee Vantaan kaupungin Riipilän kylässä kiinteistöillä Kumpula 2 (4:485) ja Köningstedtinvuori (4:624). Hakijalla on käyttöoikeussopimus tilan Kumpula 2 omistajan kanssa 9.6.2038 asti ja tilan Köningstedtinvuori omistajan kanssa 4.6.2023 asti.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 3.8.2011. Hakemusta on muutettu 17.9.2015.

KAAVOITUSTILANNE

Vantaan kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä yleiskaavassa alue on maa- ja metsätalousaluetta (M). Alueen halki kulkee pohjois-eteläsuuntainen ratsastusreitti, joka kuitenkin jää varsinaisen toiminta-alueen ulkopuolelle.

Uudenmaan maakuntakaavassa alue sijoittuu merkinnöittä jätetylle valkoiselle alueelle ja rajautuu taajamatoimintojen alueeseen. Maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu mitään valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävää käyttötarkoitusta. Eteläpuolella oleva Riipilän vanhan metsän alue on osoitettu suojelualueeksi. Luoteispuolelle on osoitettu viheryhteystarve. Ympäristöministeriön 30.10.2014 vahvistamassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta, reservialuetta.

Nurmijärven kunnan puolella on kunnanvaltuusto hyväksynyt 27.1.2016 Klaukkalan osayleiskaavan. Kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Osayleiskaavassa on esitetty maakunnallisesti merkittävä ekologinen yhteys Luhtajoelta kohti Lamminsuon luonnonsuojelualuetta.

YMPÄRISTÖTIEDOT

Ympäristön maankäyttö

Toiminta sijoittuu Vantaan Riipilään Hämeenlinnanväylän itäpuolelle. Alueen eteläpuolella on Riipilän vanhan metsän alue sekä YIT Rakennus Oy:n Aurinkokallion varastoalue. Pohjoisessa toiminta-alue rajoittuu Nurmijärven Sähköverkko Oy:n 110 kV:n voimalinjaan. Alue on nykytilassa kallioista metsätalousaluetta, mutta hakkuita on tehty laajalti. Kallioselänteen pohjois- ja eteläpuolella on laajahkoja laakeita peltoalueita. Länsipuolella on Lamminsuon luonnonsuojelualue.

Maastokartta-aineiston perusteella 500 metrin etäisyydellä louhinta-alueen rajasta on 11 asuinkiinteistöä, joista kahdeksan on vakituksessa asuinkäytössä. Lähin asutus sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä rajasta, mutta hakija on sopinut kiinteistön omistajan kanssa, että lunastaa

kiinteistön ennen toiminnan aloittamista. Tilalle Rosbacka, ottoalueen kaakkoispuolella on myönnetty rakennuslupa asuinrakennukselle. Piha-alue on noin 80 metriä louhinta-alueen rajasta. Myös louhinta-alueen pohjoispuolella noin 300 metrin päässä olevan kiinteistö on palautumassa asuinkäyttöön.

Lounaispuolella noin 700 metrin päässä louhinta-alueen rajasta sijaitsee autojen maahantuontiyritys, jossa säilytetään autoja ulkokentällä.

Melu

Hankealueella ja sen ympäristössä hallitsevin melulähde nykytilanteessa on Hämeenlinnanväylän liikenne. Tilalla Köningstedtinvuori päiväajan keskiäänitaso on laajalti yli 55 dB, tilalla Kumpula 2 melutaso on alle 55 dB.

Pinta- ja pohjavesi

Alue sijaitsee Vantaanjoen valuma-alueella. Valumavesistä noin 77 % ohjautuu nykytilassa pohjoispuolella sijaitsevaan Lamminsuonojaan, joka virtaa edelleen Lamminsuon läpi ja Hancojaan ja Vantaanjokeen. Riipilän vanhan metsän läpi kulkee purouoma, jota pitkin eteläosan valumavedet kulkeutuvat niin ikään Lamminsuonojaan. Uoma on ainakin osin kaivettu ja ajoittain se on kuivana. Toiminta ei merkittävästi vaikuta uoman nykytilaan, sillä vanhan metsän alueella ei tehdä louhintaa. Uoman valuma-alue pienenee louhinnan myötä 13,5 ha:sta noin 7,5 ha:iin.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kallioisella alueella pohjaveden muodostuminen on vähäistä ja pääosa vedestä poistuu alueelta pintavesinä. Kallion heikkousvyöhykkeissä ja raoissa kalliopohjavettä kuitenkin esiintyy. Kalliopohjavesien ja maapohjavesien virtaussuunnat vaihtelevat paljon vaihtelevan topografian takia. Pääasiallinen virtaussuunta on kaakkoon/etelään ja pohjoiseen/luoteeseen. Pohjaveden pinnantasot on alueen ympäristöön asennetuissa pohjavesiputkissa ollut vuonna 2012 noin +54. Aurinkokallion alueen pohjavesiputkessa louhinta-alueen eteläpuolella pohjavedenpinta on noin tasolla +42.

Lähialueen asukkaat saavat talousvetensä omista kaivoista. Kaivoja selvitettiin yleisellä tasolla YVAN yhteydessä, jolloin saatiin tietoa 126 kaivosta noin kilometrin säteellä suunnittelualueen reunasta. Suurin osa lähialueen kaivoista on porakaivoja, mutta rengaskaivojakin on huomattavan paljon. Tarkemmin on kartoitettu noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsevat kaivot. Kaikki kaivot, joihin saatiin omistajan lupa, tutkittiin. Lähimpänä sijaitsee louhinta-alueen kaakkoispuolella olevan tilan Rosbacka lähdekaivo, johon vesi tulee louhinta-alueen suunnasta rinteestä. Tilalla on myös viisi muuta lähdettä peltoalueella. Lähteet sijaitsevat noin tasolla +39...+41. Niitä ei voida pitää luonnontilaisina.

Geologia

Alueen maa- ja kallioperää on tutkittu mm. maatutkaluotauksen, kairausten ja karttatulkintojen avulla. Alueelle on myös tehty rakennusgeologinen yleisselvitys. Alue on pääosin hyvin ohutpeitteistä, kallion päällä olevien maakerrosten paksuudet pääosin 0-2 m. Vallitseva maalaji alavammilla kohdilla on moreeni. Reuna-alueilla esiintyy myös savea. Pääosin kallio on maastotarkastelun ja tutkimusten perusteella ehjää ja tiivistä. Taustatietojen mukaan louhinta-alueen poikki kulkee yksi merkittävä paikallinen heikkousvyöhyke, maastotarkastelun perusteella lisäksi kaksi mahdollista heikkousvyöhykettä.

Louhinta-alueen ympäristössä maalaji on pääosin hiesua ja hietaa. Hiekkaa esiintyy louhinta-alueen kaakkoispuolella. Alueella tehtiin maaperägeologinen kartoitus 8.6.2012 hiekkiesiintymän kartoittamiseksi.

Luontoselvitykset

Ottoalueen ja ympäristön luontoarvoja on selvitetty ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä. Myöhemmin on tehty vielä täydennetty luontoselvitys (8.1.2009), kirjojokikorentoselvitys (23.8.2010), linnustoselvitys (3.7.2011) sekä lahopuuselvytys ja kasvillisuuskuviointi (6.9.2011).

Täydennetty luontoselvitys perustuu olemassa olevan tiedon lisäksi maastokäynteihin, jotka tehtiin elo-, syys- ja lokakuussa 2008. Luontoselvityksen mukaan alueen luontoarvot ovat tavanomaiset ja

alue on intensiivisessä metsätalouskäytössä. Ennakkotietojen ja maastokäyntien havaintojen mukaan alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltavia luontotyypppejä tai metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uudenmaan ympäristökeskuksesta saatujen tietojen mukaan Riipilän vanhan metsän alueella on vuonna 2007 tehty havaintoja liito-oravasta. Joulukuun 2008 inventoinnissa Uudenmaan ympäristökeskus totesi alueen olevan edelleen liito-oravan mahdollista elinympäristöä. Suunnittelualueen muissa osissa metsät ovat pirstoutuneita, hakkuin hoidettuja varttuneita sekapuumetsiä ja erikäisiä sekapuutaimikoita, jolloin on epätodennäköistä, että alueen eteläisiä osia lukuun ottamatta siellä olisi liito-oravalle soveltuvia pesimis-, ruokailu- tai levähdyspaikkoja. Vuoden 2009 keväällä tehdyssä liito-oravainventoinnissa ei louhinta-alueella ollut merkkejä liito-oravasta, mutta Riipilän metsän alueelta löydettiin muutama kymmenen papanaa järeän koivun tyveltä.

Kirjojokikorentoselvityksessä ei alueelta löydetty kirjojokikorennolle sopivia lisääntymispaikkoja. Laji on vaateliias ja lisääntyy pienissä ja keskisuurissa virtavesissä. Hankealueella ei ole suurta merkitystä kirjojokikorennon levähdyspaikkana, sillä tyypillisesti suosituimmat levähdyspaikat sijaitsevat lisääntymispaikan tuntumassa. Alueella vuonna 2010 kuvattu yksilö on hyvin todennäköisesti tullut Vantaanjoelta.

Ottoalueen pesimälinnustosta valtaosan muodostavat nykyisin lähinnä suomalaisille havu- ja sekametsille tavanomaiset varpuslintulajit. Linnustokartoituksen yhteydessä ei havaittu Suomen lajien uhanalaistarkastelun tai luonnonsuojelulain nojalla uhanalaisiksi arvioituja lajeja. Silmälläpidettävistä lajeista havaittiin teeri, sirittäjä ja punavarpuunen. Lisäksi havaittiin alueellisesti uhanalaisista lajeista pikkulepinkäinen. Maa-ainesten otto ei todennäköisesti merkittävällä tavalla vaikuta näiden lajien esiintymiseen ja kannan kehitykseen Etelä-Suomen alueella.

Lahopuuselvityksen mukaan lahopuun määrä (1,15 m³/ha) vastaa tavanomaisia Etelä-Suomen talousmetsissä havaittuja lahopuun määriä. Vaateliaan, lahopuusta riippuvaisen lajiston esiintyminen Riipilän alueella on hyvin epätodennäköistä etenkin, kun myös lahopuun laatu on vaateliaamman lajiston kannalta heikko. Aiemmin tehdyissä luontoselvityksissä ei havaittu huomionarvoisia luontokohteita eikä niitä löytynyt lahopuuselvityksen yhteydessäkään.

Suojelualueet

Ottoalueen länsipuolella on Lamminsuon luonnonsuojelualue (YSA014153) lähimmillään noin 80 metrin etäisyydellä ottoalueen rajasta. Suojelualueen koko on 29 hehtaaria. Lamminsuon reunaosissa on lehto- ja ruohokorpiä sekä näitä karumpia korpityyppejä. Alueen keskiosissa on pieniä ruohoisia saranevoja ja nevakorpiä. Keskiosan pienialaisilla nevoilla kasvaa alueellisesti uhanalaista punakämmekkää. Suojelualue sijaitsee kahden valtatie välissä ja teiden rakentamisen myötä suon valuma-alue on pirstoutunut. Suo saa vetensä pohjoispäässä olevasta lähteestä sekä Helsinki-Tampere -moottoritien ali kulkevasta Lamminsuonojasta, joka virtaa Lamminsuon läpi. Lamminsuo on liito-oravan elinpiiriä.

Ottoalueen eteläpuolelle on perustettu Riipilän metsän luonnonsuojelualue (YSA207712) Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä 20.5.2016. Päätös ei ole lainvoimainen. Alue kuuluu valtioneuvoston vahvistamaan vanhojen metsien suojeluohjelmaan ja siellä esiintyy mm. erittäin uhanalaista (EN) luontotyyppiä edustava haapavaltainen kuiva keskiravinteinen lehto sekä vaarantuneita (VU) luontotyypppejä edustavia lehtoja, lehtokorpiä ja ruohokorpiä. Luonnonsuojellusta arvoa nostavat hyvin järeä vanha ylispuusto sekä kolopuut. Alueella on liito-oravalle hyvin soveltuvaa metsää, pesäpuiksi soveltuvia kolohaapoja ja järeitä kuusia. Alueen halki virtaavan noron varren pihlajan ja vanhan raidan rungolla kasvaa silmälläpidettäväksi luokiteltua (NT) raidankeuhkojäkäliä.

Ekologinen verkosto

Metsäalueita ja viheryhteyksiä selvitettiin 5.6.2012 tehdyn maastokäynnin perusteella. Ottoalue on nykytilassa osa ekologista verkostoa eläinten oleskelu- ja kulkureittinä. Hirvieläinten kulkujälkiä oli suhteellisen runsaasti.

Hirvieläimet liikkuvat koko ottoalueella sekä sitä ympäröivillä metsä- ja peltoalueilla. Pienempien selkärankaisten kulkuun soveltuvat todennäköisesti parhaiten uomien varsien ja kuivien kallioalueiden väliset ja niitä ympäröivät kosteat painanteet. Hakkuut, muu ihmistoiminta ja

moottoritie aiheuttavat alueella merkittäviä häiriöitä jo nykytilanteessa, mutta eläimet voivat kulkea suojaisten kallioiden välissä, mikä vähentää esim. moottoritien aiheuttamaa häiriötä. Eläinten kulkujälkiä on kuitenkin myös hyvin lähellä valtatieä alueen länsilaidalla sekä metsä- ja peltoalueella. Ottoalueen ja Lamminsuontien eteläpuolinen alue on vanhan ottoalueen ja läjitetyn ylijäämämaan muodostamaa avointa aluetta, joka nykytilassaan soveltuu huonosti eläinten suojaan kulkuun tai oleskeluun.

Ottoaluetta lännessä rajaava valtatie 3 muodostaa riista-aitoineen tehokkaan estevaikutuksen eläinten kululle. Ainoa kunnollinen yhteys, josta hirvieläimet voivat ottoalueen läheisyydessä kulkea tiealueen läpi, on Lamminsuontien alikulku. Johdeaidat ohjaavat eläimet tunnelille. Molemmien puolien valtatieä tunnelin läheisyydessä on suojaista metsää, tunnelin pohja on hiekkatietä ja samassa tasossa ympäristön kanssa, mitkä seikat voivat helpottaa riistaeläinten uskaltautumista tunneliin. Alueella on myös kaksi muuta mahdollista kulkuyhteyttä eläimille: ottoalueen pohjoispuolelle sijoittuva pitkä ja kapea ylikulkusilta (Mäyränkallion risteysilta) sekä pienille eläimille ottoalueen länsipuolella pelto-ojan putki. Nämä eivät kuitenkaan ole toimivia ekologisia yhteyksiä.

MUUT LUVAT

Hakijalla on käyttöoikeussopimus tilan Kumpula 2 omistajan kanssa 9.6.2038 asti ja tilan Köningstedtinvuori omistajan kanssa 4.6.2023 asti.

Hakija on saanut tieyhteyden Vantaan kaupungin omistaman kiinteistön 92-416-3-127 kautta yksityistietoimituksessa nro 2014-469835.

Maa-ainesten otolle on tehty ympäristövaikutusten arviointi. Uudenmaan ELY-keskus antoi lausuntonsa YVA-selostuksesta 10.8.2010. Ympäristölupaa haetaan YVA-menettelyn vaihtoehdon 3 mukaiselle alueelle, jonka rajauksesta on poistettu tila Metsikkö (92-416-3-127).

Ympäristölupahakemus kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen on vireillä Vantaan ympäristölautakunnassa.

OTTAMISTOIMINTA

Louhintasuunnitelma

Ottamisalueen pinta-ala on 19,3 hehtaaria ja louhittava määrä 3 325 000 m³ltr. Alue louhitaan nykyisestä tasosta noin +55...+75 tasoon +40...+42. Alimmillaan louhintataso on lounaisnurkassa (+40), ylimmillään pohjois- ja itäosassa (+42). Kiinteistörajoihin jätetään vähintään 20 m etäisyys louhinta-alueen reunasta. Eteläosaltaan louhinta-alue rajautuu Riipilän vanhaan metsään. Pohjoisosassa jätetään voimalinjan (110 kV) keskilinjasta vähintään 24 m suojaetäisyyttä.

Louhinta on vaiheistettu kolmeen vaiheeseen, minkä tavoitteena on selkeyttää ja helpottaa alueella tehtäviä maisemointitoimenpiteitä. Vaiheessa 1 louhitaan tieyhteys etelästä, minkä jälkeen otto etenee koilliseen voimalinjaan asti. Ennen ottotoiminnan siirtymistä vaiheeseen 2 aloitetaan vaiheen 1 reunaluiskien maisemointi. Vaiheessa 2 otto etenee kaakkoon ja vaiheessa 3 louhitaan luoteisosa.

Louhintaa tehdään siten, että työnaikaiset reuna-alueet ovat pystysuoria kallioleikkauksia (7:1). Reuna-alueilla louhintaa tehdään porrastettuna siten, että lopputilanteessa voidaan rakentaa reunaluiskat kaltevuuteen noin 1:2,5. Luiskan ylä- ja alareunan välille jää korkeuseroa enimmillään noin 30 m, jolloin lopputilanteessa luiskan pituus on enimmillään 80 m. Sisääntuloalueen reunat jätetään jyrkiksi, koska niiden loiventaminen ei ole mahdollista alueen kapeuden takia.

Kallion porausta on arkisin klo 7-21 välisenä aikana, kuormauksia ja kuljetusta klo 6-22. Räjähdyksiä on muutamia kertoja viikossa klo 8-18 välisenä aikana.

Kuljetukset ohjautuvat ottoalueen eteläosan kautta Lamminsuontielle ja siitä moottoritien alittaan Vanhalle Hämeenlinnantielle. Ottotoiminta aiheuttaa noin 100 raskaan kuljetusajoneuvon käyntiä vuorokaudessa.

Ympäristöhaittojen vähentämiseksi suunnitellut toimenpiteet

Tärinä

Tärinäherkät laitteet tullaan selvittämään louhinnan riskikartoituksen yhteydessä. YVA-selostuksen mukaan lähialueen rakennuksiin tai johtopylväisiin ei aiheudu vaurioita louhintatärinästä. Tärinähaittoja voidaan vähentää mm. optimaalisella ominaispanostuksella ja asianmukaisella panostussuunnittelulla.

Melu

Ottotoiminnassa syntyy melua porauksessa, räjäytyksessä, kuormauksessa ja liikenteessä. Räjäytyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Melua on mallinnettu melunlaskentaohjelmalla ja laskelmissa on mukana ympäristöluvan mukainen murskaustoiminta. Louhintavaiheessa 1 alueen pohjoisosassa ei aiheudu ohjearvoa ylittävää melua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Etelämpänä toimittaessa vaiheessa 2 tarvitaan porausvaunun ollessa kallion päällä siirrettäviä meluseiniä. Tarvittaessa voidaan käyttää myös vaimennettuja poravaunuja.

Pöly

Pölyämistä aiheutuu kuormauksesta, työmaaliikenteestä ja porauksesta. Tuulisella säällä pölyä syntyy myös varastokasoista ja hienoinesta sisältävistä seinämistä. Pölyn leviämistä vähennetään kastelulla.

Pinta- ja pohjavedet

Ottotoiminnan myötä kalliojakson valuma-alueet hieman muuttuvat. Lamminsuonojan kokonaisvaluma-alueen pinta-alaa tarkisteltaessa muutokset ovat niin vähäiset, ettei niillä käytännössä ole merkitystä. Ottoalueen lounaispuolella sijaitsevan rummun kautta eteläiseen Lamminsuohon ohjautuvat vesimäärät hieman kasvavat. Vaikutukset Lamminsuolle ja Vantaanjokeen ovat laskelmien mukaan erittäin vähäiset. Vaikutuksia lisäksi lievennetään selkeyttämällä louhoksen hulevesiä tasausaltaassa. Louhintataso on Lamminsuon pintaa korkeammalla eikä louhinta siten pääse kuivattamaan suota.

Varsinaista maaperän pohjavettä esiintyy vain ottoalueen ulkopuolisilla alueilla. Ottoalueella maakerrokset ovat hyvin ohuet, pääosin alle 2 m ja avokalliotakin esiintyy yleisesti. Kallion raoissa ja ruhjeissa esiintyvä kalliopohjavesi voi olla yhteydessä muuhun pohjaveteen. Pieniä määriä vettä saattaa tihkua kallioseinämien läpi louhokseen, mikäli kalliopohjaveden pinta on louhintatasoa korkeammalla. Ehjässä kalliooperässä tehdyssä louhinnassa vaikutus ulottuu yleensä enintään 50... 100 metrin etäisyydelle ottoalueen reunasta. YVA:n yhteydessä tehdyissä tarkasteluissa on todettu, että alueen kalliooperä on pääosin ehjää eikä merkittäviä heikkousvyöhykkeitä esiinny. Ottoalueen etelä-/kaakkoispuolella, lähimmillään noin 270 metrin etäisyydellä louhinta-alueen rajasta, on muutamia lähteitä. Toiminnan vaikutukset lähteisiin on arvioitu vähäisiksi.

Vaikutuksia voidaan hallita tarkkailemalla pohjaveden pinnantasoa sekä tarkkailemalla aistinvaraisesti ja mittauksin louhokseen valuvan kalliopohjaveden määrää kallioseinämistä. Konkreettisia keinoja kalliopohjavesivaikutusten vähentämiseksi ovat esim. louhoksen kallioseinämän injektointi tai ruiskubetonointi.

Luontoympäristö

Ottotoiminta hävittää ottoalueen luonnonympäristön ja eläinten elinympäristön. Luontovaikutuksia lievennetään mm. säilyttämällä louhinta-alueiden ympärillä olevaa kasvillisuutta ja puustoa. Maisemoinnin jälkeen kasvillisuus palautuu ajan myötä. Vaikutukset Lamminsuolle ja sen kasvillisuudelle ovat hyvin vähäiset. Riipilän vanhan metsän alueella mahdollisesti esiintyville liito-oraville ottotoiminta ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia. Moottoritie vaikeuttaa nykytilassa ekologisen käytävän yhtenäisyyttä Lamminsuon ja ottoalueen välillä. Eläimet pystyvät kiertämään ottoalueen sen eteläpuolelta ja Riipilän vanhan metsän kautta.

Toimintaan liittyvät riskit ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi suunnitellut toimet

Louhinta-alueen ympärille rakennetaan aidat putoamisvaaran estämiseksi. Vaarasta varoitetaan varoituskyltein ja lippusiimoin. Louhinta-alueelle johtava työmaatie varustetaan puomilla.

Pohjoispuolella kulkevaan 110 kV:n voimalinjaan jätetään 24 metrin suojaetäisyys linjan keskilinjasta. Louhinnassa seurataan sähköverkkoyhtiön turvaohjeita.

Moottoriteliikenteen aiheuttamista rajoituksista toiminnalle neuvotellaan erikseen ELY-keskuksen kanssa ja räjäytyksissä noudatetaan turvamääräyksiä.

Öljyvahinkojen riski minimoidaan tukitoiminta-alueen asiallisella rakentamisella sekä huolehtimalla työkonien kunnosta. Alueella varastoidaan imeytysainetta mahdollisten vahinkojen varalle.

Toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailu

Pohjavesi

Pohjaveden tarkkailua tehdään kahdesta alueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Putket sijaitsevat ottoalueen ja asutuksen välissä. Kaivokartoituksen perusteella ehdotetaan seurattavaksi seitsemää talousvesikaivoa. Pohjavedenpinnat mitataan putkista ja kaivoista neljä kertaa vuodessa. Vesinäyte otetaan kerran vuodessa, keväällä.

Pohjavesiputkien vesinäytteistä tehdään laaja analyysi ennen toiminnan aloittamista. Näytteistä määritetään kloridi, happi, kemiallinen hapenkulutus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, nitriitti, pH, sähkönjohtokyky, sameus, kovuus, lämpötila, mineraaliöljyt sekä polttoainehiilivedyt. Haju, maku ja väri arvioidaan aistinvaraisesti. Toiminnan aikana ehdotetaan suppeaa analyysivalikoimaa, joka sisältää lämpötilan, pH:n, sameuden, sähkönjohtavuuden ja hapen määritykset.

Tarkkailun piiriin kuuluvista talousvesikaivoista analysoidaan vuosittain nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, happi, kloridi, rauta, kemiallinen hapenkulutus, sameus ja väriluku.

Pintavesi

Ottotoiminnan aikana otetaan vesinäyte kaksi kertaa vuodessa Lamminsuonojasta, louhoksen hulevesien purkupaikan alapuolelta. Pintavesinäytteestä tutkitaan pH, sähkönjohtokyky, lämpötila, kloridi, sameus, kiintoaine, CODMn, kokonaistyyppi, nitriitti, nitraatti, ammoniumtyppi, nitraatti+nitriitti, kokonaisfosfori sekä ulkonäkö ja haju.

Melu

Melumittaukset tehdään louhinta- ja murskaustoiminnan vakiinnuttua, esimerkiksi vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta. Mittauksia tehdään myös toiminnan edetessä eri vaiheisiin.

Pöly

Ilmassa olevien hiukkasten määrä selvitetään mittaamalla kokonaisleijuma (TSP) kahdessa häiriintyvissä kohteessa 60 päivän ajan. Toinen mittauspiste sijoitetaan ottoalueen itäpuolelle ja toinen koillispuolelle. Mittauksia tehdään joka toinen arkipäivä sekä muutamana viikonlopun päivänä.

Ottamisalueen jälkihoito ja alueen myöhempi käyttö

Alueen jälkikäyttönä on voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti maa- ja metsätalous. Pintamaa levitetään takaisin ja alue metsitetään. Alueen tuleva käyttötarkoitus voi kuitenkin muuttua myöhemmässä kaavoituksessa, koska toiminta on pitkäaikaista.

Jälkihoitotoimenpiteet suoritetaan vaiheittain. Ottoalueen pohjataso tarvitaan liikennöinti- ja varastoalueeksi, joten pohjatason osittainenkaan jälkihoito ei ole mahdollista toiminnan vielä jatkuessa.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma hyväksytään ympäristöluvan yhteydessä.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Vantaan kaupungin julkisten kuulutusten ilmoitustaululla 1.2. - 4.3.2016. Ilmoitus kuulutuksesta on myös julkaistu Vantaan Sanomissa ja Nurmijärven Uutisissa 3.2.2016. Naapurikiinteistöille ja asukasyhdistyksille on lähetetty tiedoksiannot 26.1.2016.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunnalta, Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Uudenmaan liitolta, Nurmijärven kunnalta ja Nurmijärven Sähköverkko Oy:ltä.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta 14.3.2016

Kaupunkisuunnittelulautakunta vastustaa ympäristöluvan sekä maa-ainesluvan myöntämistä Lemminkäinen Infra Oy:n maa-ainesottohankkeelle. Kaupunki katsoo, että hanke on ristiriidassa niin voimassaolevan maakuntakaavan kuin myös 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksen kanssa ja vaikeuttaa alueen tulevaa yleis- ja asemakaavoitusta. Alueen järkevä ja kestävä suunnittelu edellyttää, että maankäyttöä voidaan suunnitella yhtenäisenä kokonaisuutena, eikä sitä pirstota suunnittelemattomasti yksittäisillä hankkeilla.

Hakemuksissa ei ole otettu huomioon maakuntakaavoitustilannetta ja alueen mahdollista muuntumista taajamatoimintojen alueeksi. Hanke jättäisi jälkeensä kanjonin, joka on noin 15 – 30 metriä ympäröivää luonnollista maanpintaa alempana. Kanjonin pohjalle olisi vaikea sijoittaa mitään toimintaa ja liittää aluetta rakenteellisesti muuhun taajamarakenteeseen. Alueen jatkokehittäminen edellyttäisi merkittäviä täyttöjä tai louhinnan laajentamista, mikä ei vastaa maa-aineslain mukaista ainesten ottoa ympäristön kestävästä kehitystä tukevalla tavalla. Louhinta veisi myös harjanteen tuoman luonnollisen melusuojan Reunan nykyiseltä asuntoalueelta ja häittäisi siten maakuntakaavan taajamatoimintojen reservialueen kehittämistä asuntoalueena.

Valmisteluvaiheessa olevassa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa ottoalueelle on merkitty maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävä viheryhteystarve, jonka tarkoituksena on varmistaa ekologisen yhteyden säilyminen Nuuksion ja Petikon metsäalueilta Hämeenlinnanväylän poikki Riipilän pohjoisosien metsäalueiden kautta itään. Maastollisesti sopiva paikka vihersillalle on hankkeen kohdalla. Toteutuessaan hanke estäisi ekologisen yhteyden toteuttamisen suunniteltuun paikkaan. Yhteys on seudullisesti erittäin tärkeä eikä sen sijainnille ole vaihtoehtoja. Hanke pirstoessaan yhtenäisen metsäalueen on vastoin maakuntakaavaehdotuksen seudullisesti merkittävää viheryhteyslinjausta.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava linjaa myös logistiikan kannalta tärkeän uuden seudullisen tieyhteystarpeen (MT, 152, ns. Kehä IV) hankkeen pohjoispuolelle, mikä muuttaa merkittävästi maankäytön suunnittelun lähtökohtia alueella. Tie yhdistyy Klaukkalan ohikulkutien liittymään. Väylän tarkempi sijainti sekä siihen kytkeytyvä maankäyttö määrittyy tarkemmin yleiskaavan päivityksen yhteydessä. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ja Vantaan yleiskaavassa yhteys on osoitettu etelämmäksi nykyiseen Klaukkalantien liittymään siten, että se kulkee Vantaanjoen kulttuurimaiseman ja tulva-alueen poikki.

Vantaa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa 2007 alue on maa- ja metsätalousvaltainen alue (M). Alueelle on laadittu 2010 maakuntakaavoituksen pohjaksi yleiskaavaa täsmentävä Luoteis-Vantaan maankäyttöselvitys. Selvityksessä itäpuolinen Hämeenlinnanväylän varsi on määriteltä työpaikkatoiminnoille sopivaksi. Lisäksi selvityksessä todetaan, että Riipiläntien varren asuntoalueita on mahdollista laajentaa. Vuonna 2014 vahvistuneessa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa alue on muutettu taajamatoimintojen ja työpaikka-alueiden reservialueeksi.

Vuoden 2016 alusta on käynnistynyt yleiskaavan ajantasaisuuden arviointi, jonka pohjalta yleiskaavaa tullaan tarkistamaan. Samassa yhteydessä selvitetään maakuntakaavan muuttuneet lähtökohdat yleiskaavoitukselle alueella. Suunnittelussa on tämän alueen osalta sovittava yhteen niin asumisen ja työpaikkojen tarpeet, kuin myös ekologiset yhteydet ja liikennejärjestelyt.

Terveydensuojeluviranomainen 4.4.2016

Lausunnossa korostetaan, että toiminnasta aiheuttava melu ei saa aiheuttaa terveyshaittaa alueen asukkaille ja melun tulee alittaa asetetut raja-arvot kaikissa kohteissa. Melulla on haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen myös raja-arvot alittavissa tasoissa, joten melua tulee ehkäistä ja vähentää kaikessa hakemuksen mukaisessa toiminnassa. Hakija tulee velvoittaa melun säännölliseen mittaamiseen ja toiminnalle, mukaan lukien kuljetukset, on asetettava vuorokautiset

toiminta-ajat. Arkipyhisin toimintaa ei tule sallia ja melua aiheuttava kuljetustoiminta tulee sallia arkisin vasta klo 7 alkaen.

Tärinästä ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mahdollisten räjäytyksistä aiheutuvien tärinähaittojen havaitsemiseksi hakija on lupamääräyksissä velvoitettava kartoittamaan lähimpien asuinrakennusten tärinänsieto ja kunto sekä ennen toiminnan alkamista että toiminnan päätyttyä.

Toiminnan aiheuttamasta pölystä ei saa aiheutua terveyshaittaa lähimmille häiriintyville kohteille. Toimija tulee velvoittaa aktiivisesti suorittamaan toimenpiteitä pölyhaitan torjumiseksi, myös kuljetustoiminnasta aiheutuvan pölyhaitan osalta. Tarvittaessa toiminta tulisi keskeyttää, jos torjuntatoimenpiteet eivät ole mahdollisia tai riittäviä. Lupaehdoissa tulee edellyttää jatkuvien pölynmittausten suorittamista esimerkiksi vuoden ajan kahdesta mittauspisteestä sen varmistamiseksi, että hengitettävien hiukkasten vuosi- ja vuorokausi-raja-arvot eivät ylitä.

Riipilän kylä on vesijohtoverkoston ulkopuolella. Hankkeella ei saa olla haitallista vaikutusta talousvesikaivojen veden määrään tai laatuun. Kaivojen tarkkailun tulisi olla hakemuksessa esitettyä kattavampaa, tarkkailtavia kaivoja tulisi olla enemmän ja näytteitä tulisi ottaa esitettyä tiheämmin. Hakemuksessa ei ole kerrottu, miten toimitaan, jos kaivojen veden määrä vähenee hankkeen seurauksena.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 28.4.2016

ELY-keskus viittaa Lemminkäinen Infra Oy:n louhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksesta antamaansa lausuntoon ja esittää lisäksi seuraavaa.

Hakemuksessa ei ole riittävästi selvitetty kalliosinisiiven esiintymistä alueella ja louhinnan vaikutuksia kalliosinisiiven esiintymiseen. Kasvillisuuskuvioinnissa on kolmella kuviolla todettu kasvavan kalliosinisiiven ravintokasvia isomaksaruohoa. Kalliosinisiipi on luonnonsuojelulain 47 §:n mukainen erityisesti suojeltava laji, jonka esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Kalliosinisiipi on tyypillisesti ns. metapopulaatiolaji, joka käyttää laajahkolla alueella sopivia isomaksaruohoa kasvavia kalliolaikkuja lisääntymispaikkoina. Ravintokasvin taantuminen heikentää elinympäristön laatua kalliosinisiiven kannalta. Lisäksi isomaksaruohon esiintymä on suppea-alainen, ja paahteisimpien laikkujen häviäminen voi helposti johtaa kalliosinisiiven katoamiseen.

Kirjojokikorenon levähdyspaikkoja ei ole etsitty, ainoastaan lisääntymispaikkoja. Lahopuuselvityksen tarkoituksena on epäselväksi. Pelkästään lahopuun määrä ei sinänsä kerro mitään, mutta todennäköisesti selvityksellä on pyritty todistamaan, että kun lahopuuta on vähän, ei myöskään ole lahopuusta riippuvaisia hyönteisiä. Hakemuksessa ei ole myöskään riittävästi arvioitu vaikutuksia hankealueen vieressä sijaitsevaan, perustettavana olevaan luonnonsuojelualueeseen ja sen suojeluarvoihin.

Liito-oravien osalta ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksessa ole esitetty sellaista erillistä liito-oravaselvitystä, jota hakija itse on luvannut toimittaa hakemukseen liitetyn luontoselvityksen (2009) mukaisesti. Tämä koskee erityisesti ottovaihetta 2. ELY-keskuksen vuonna 2015 teettämässä selvityksessä (Vantaan Riipilän suojeluohjelma-alueen luontoselvitykset 2015) on todettu liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä hakemuksen tarkoittamalla ottamisalueella.

Kaivoselvitystä ELY-keskus pitää osittain puutteellisena. Ottoalueen naapurikiinteistöllä sijaitsevien lähteiden luonnontilaisuus tulee selvittää.

ELY-keskus muistuttaa lausunnossaan myös ympäristöministeriön julkaisusta Ympäristöopas numero 85, Maa-ainesten ottaminen ja jälkihoito. Oppaan mukaan ottamisalueen ympärille tarvittava suoja-alue on asuttuun rakennukseen nähden kalliokiven ottamisalueella vähintään 300-600 metriä. Tämä suoja-alueita koskeva ohje ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä määritellyt vähimmäissuojaetäisyydet ovat käytännössä laajalti noudatettuja maa-ainesten ottamistoiminnassa. Suoja-alueen riittävyttä on kussakin yksittäisessä tapauksessa arvioitava erikseen. Lisäksi ELY-keskus viittaa ns. Muraus-asetuksen (800/2010) minimietäisyysvaatimukseen, jotka eivät ottamissuunnitelamassa täyty.

Maakuntakaavoituksesta on hakemusiakirjoissa esitetty vanhaa tietoa. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava on vahvistettu 30.10.2014 ja 4. vaihemaakuntakaavaehdotus on ollut nähtävillä helmikuun 2016 loppuun asti. Kaavassa ja kaavaehdotuksessa Riipilän metsän alue on merkitty luonnonsuojelualueeksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 32.2 §:n mukaan kaikkien viranomaisten on otettava maakuntakaava huomioon suunnitellessaan alueidenkäyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue korostaa, että kaiken toiminnan tulee tapahtua suoja-alueen (50 metriä) ulkopuolella. Hakemukseen liitetyn ottamissuunnitelman mukaan louhinta ulottuu osittain suoja-alueelle, kuten myös suunniteltu työmaatien rakentaminen. Mitään haitallisia vaikutuksia ei saa tuottaa maantielle eikä sillä kulkevalle liikenteelle. Toiminta ei saa myöskään heikentää maantien ominaisuuksia. Räjähdyksissä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta ja huolehtia siitä, ettei aineksia kulkeudu tiealueelle. Hulevesiä ei saa johtaa maanteiden sivuosiin. Hakijan on myös huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta maantielle ja on tarpeen mukaan puhdistettava maantielle kulkeutuneet maa-ainekset. Koska raskaan liikenteen on odotettu kasvavan toiminnan johdosta ko. alueella, on toiminnan harjoittajan huolehdittava liikenneturvallisuuden huomioimisesta. ELY-keskuksen lausunnossa todetaan myös, ettei hakija ei ole esittänyt maa-aineslaissa tarkoitettuja erityisiä perusteluja toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Uudenmaan liitto 13.6.2016

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Alueella, jonne maa-aineslupaa ja ympäristölupaa haetaan, on voimassa Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava.

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan taajamatoimintojen alueella. Suunniteltu ottotoiminta ei ole lähtökohdiltaan ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteellisen maankäytön kanssa. Alueen siirtymiseen taajamatoimintojen alueeksi voi liittyä myös maa-ainesten ottoa, jos maa-aineslain mukaiset luvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Ottoalueen suunnitteluksi jälkikäytöksi esitetään metsätaloutta. Jälkihoito on maakuntakaavan näkökulmasta nähtävä ensisijaisesti maiseman- ja ympäristöhoidollisena ratkaisuna, ei niinkään tavoitteena muodostaa tuotannollista metsätalousmaata.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa ottoalueen eteläpuolella sijaitseva Riipilän vanha metsä on suojelualue. Kaavan toteutuminen edellyttää, että suojelualue säilyy eikä ottotoiminnasta aiheudu suojeluedellytysten heikkenemistä. Välittömästi moottoritiehen rajoittuva tieyhteyden vaatima alue voidaan suojelun toteuttamisessa ottaa huomioon ympäristöministeriön vuonna 2011 antaman kannanoton mukaisesti.

Ottoalueen luoteispuolelle on maakuntakaavassa osoitettu viheryhteystarve, jonka sijaintia on tarkennettu ehdotusvaiheessa olevassa 4. vaihemaakuntakaavassa. Ehdotuksessa viheryhteys tukeutuu voimassa olevaa kaavaa selkeämmin Lamminsuon suojelualueeseen ja ulottuu maakuntakaavassakin osoitettujen estevaikutusten aiheuttamien liikenneväylien ylitse. Maakuntakaavan viheryhteys on kehittämisperiaatemerkintä ja esittämistapa kaavakartalla yleispiirteinen. Uudenmaan liiton lausunnossa kuitenkin korostetaan, että ottotoiminta ei saa estää tai vaikeuttaa viheryhteyden toteutumista ja toimimista maakunnallisena ekologisena yhteytenä. Viheryhteyden turvaaminen on varmistettava yksityiskohtaisemmalla maankäytön suunnittelulla sekä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen lupaharkinnan yhteydessä.

Lupaharkinnassa ja lupamääräyksissä on kiinnitettävä erityistä huomiota asukkaille ja ympäristölle aiheutuvien melu-, pöly- ja muiden haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn ja vaikutusten saamiseksi mahdollisimman vähäisiksi. Maa-ainesten oton ja ennen aiottuun lopputilanteeseen pääsemistä tarvittavien täyttöjen aiheuttama rekkaliikenne ei saa häiritä alueen elinkeinotoimintaa, asumista tai vapaa-ajan asumista.

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei ole osoitettu suunnitellulle ottoalueelle sellaisia kaavamerkintöjä tai kaavamääräyksiä, jotka ovat lähtökohdiltaan ristiriidassa maa-aineslaissa tai ympäristönsuojelulaissa säädettyjen lupaedellytysten kanssa. Uudenmaan liitto katsoo kuitenkin, että vaikka maa-ainesten otto sinällään ei ole maakuntakaavojen vastaista, se voi vaarantaa alueen

muuttamisen taajamatoimintojen alueeksi, luonnonsuojelualueiden ja viheryhteyksien toteutumisen sekä lähialueen asukkaiden turvallisen elinympäristön.

Nurmijärven kunta 29.3.2016

Nurmijärven kunnan lausunnossa todetaan, että valtuusto on hyväksynyt Klaukkalan osayleiskaavan 27.1.2016 § 6. Kaava ei ole lainvoimainen, mm. viheryhteystarpeista on valitettu. Osayleiskaavassa on esitetty maakunnallisesti merkittävä ekologinen yhteys Luhtajoelta kohti Lamminsuon luonnonsuojelualueetta. Yhteys jatkuu Vantaan puolella louhinta-alueen länsireunaa pitkin.

Moottoritien ali on mahdollista mennä Lamminsuontietä pitkin ja työmaaliikenne tulee olennaisesti vaikuttamaan yhteyden käyttämistä etenkin, kun toiminta-ajat ovat pitkät ulottuen myös hämärän aikaan. Hakemuksen mukainen louhinta-alue kaventaa ekologisen yhteyden ja katkaisee metsäisen yhteyden.

Hankkeen YVA-selostuksesta annetuissa lausunnoissa esitettyjä monia täydennyksiä ja virheellisyyksiä ei ole korjattu hakemuksessa. Tällaisia ovat muun muassa pohjavesivaikutusten hallinta, vaikutukset Nurmijärven puolella sijaitsevan hevostallin toimintaan sekä luontoselvityksen päivitys.

Nurmijärven Lammintiellä ja Syväojan kohdalla on asuinkiinteistöjä, joiden kaivot tulee ottaa mukaan pohjavesitarkkailuun. Talousvesikaivojen laatu ja antoisuus eivät saa muuttua, koska liittyminen vesihuoltoverkkoon ei ole mahdollista. Myös tärinämittaukset tulee ulottaa Nurmijärven puolen asutukseen. Asutukselle ei saa aiheuttaa kohtuutonta rasitusta, esimerkiksi tärinää, melua tai viihtyisyyden vähenemistä.

Lausunnossa on lisäksi mainittu, että louhinta-alueen pohjoispuolella Nurmijärven kunnan alueella on Ruduksen Mäntymäen louhinta-alue, joka aiheuttaa haittoja varsin etäällä. Hankkeiden yhteisvaikutuksia tulee arvioida, jotta melun, pölyn ja tärinän aiheuttama rasitus ei muodostu kohtuuttomaksi.

ELTEL Networks Oy (Nurmijärven Sähköverkko Oy) 5.2.2016

Lausunnossa todetaan, että ottoalueen ja pintamaista rakennettavan suojavallin lähin osa sijaitsee johtoalueen ulkopuolella. Voimajohto sijoittuu ottoalueen ja suojavallin väliin. Suunnitelmissa ei ole merkitty tietä tai työskentelyaluetta suojavallille. Suunnitelmien tarkentuessa tulee pyytää lausunto, mikäli johtokadulle suunnitellaan tietä, rakenteita, liikkumista tai kaivua. Luiskat tulee suunnitella ja rakentaa niin, etteivät ne voi missään tilanteessa sortua vaarallisen lähelle voimajohtopylväitä eikä vettä kerry kolmea metriä lähemmäksi pylvään maanpäällistä rakennetta. Räjähdytyskohteet on suojattava niin hyvin, ettei johtoon pääse sinkoutumaan kiviä, koska johtimet ja eristimet vaurioituvat hyvin herkästi.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty 440 muistutusta tai mielipidettä. Suurin osa oli yksityisiltä henkilöiltä sekä hakemusalueen ympäristöstä että muualta Vantaalta ja Suomesta. Yhdistyksistä muistutuksen jättivät asukasyhdistykset yhteisesti, Keimolan omakotiyhdistys, Metsärinteen tiekunta, Suomen luonnonsuojeluliitto sekä Nurmijärven luonto ry.

Yhtä lukuun ottamatta muistutukset ja mielipiteet ovat hakemusta vastustavia ja niissä vaaditaan hakemuksen hylkäämistä. Puoltavassa mielipiteessä kannatetaan hanketta, joka edesauttaa Suomen yhteiskunnan paranemista. Teiden ja asuntojen rakentaminen tulee kalliiksi, kun kiveä ei voi louhia läheltä sitä paikkaa, missä yhteiskunta kehittyä voimakkaimmin.

76 mielipiteessä vastustetaan kivilouhoshanketta ja kivenmurskaamoja tai pelkkää kivilouhoshanketta sekä vaaditaan lupahakemuksen hylkäämistä maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa mainittujen rajoitteiden takia. Vaatimusten perusteeksi ei ole esitetty yksilöityjä perusteita. Lupahakemuksia vastustetaan em. pykälään vedoten myös erikseen tai muistutusten liitteinä toimitetuissa nimilistoissa.

190 muistutuksessa/mielipiteessä vastustetaan kivilouhoshanketta ja vaaditaan lupahakemuksen hylkäämistä maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa mainittujen rajoitteiden takia. Perusteluina mainitaan vakimuotoisesti, että hankkeella olisi laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteisiin. Viherväylän katkaiseva avokivilouhos tuhoaisi pääkaupunkiseudun viherkehän ja Uudenmaan

maakunnallisen viherväylän ja laajemman ekologisen käytävän. Lisäksi kaunis maisemakuva turmeltuisi ja alueen erikoiset luonnonesiintymät ja suojelluille lajeille sopivat elinympäristöt häviäisivät.

Kaikista yksityishenkilöiden jättämissä muistutuksista noin 330 muistutuksessa vedottiin luontoarvoihin, 300 muistutuksessa viherväylään ja maisemavaikutuksiin. Noin 80 muistutuksessa oltiin huolissaan melusta, 70:ssä pölystä, 60:ssä kaivoista tai pohjavedestä, 50:ssä liikenteestä tai virkistyskäytön heikkenemisestä, 40:ssä kiinteistöjen arvon laskusta, 15:ssä elinkeinotoiminnan vaikeutumisesta. Kaavan vastaisena hanketta pidettiin 20 muistutuksessa. Kymmenkunta muistuttajaa ilmoitti mielipiteensä, ettei uusille louhoksille ole tarvetta.

Asukasyhdistysten yhteinen muistutus

Syväojan Omakotiyhdistys ry, Reunan Omakotiyhdistys ry, Seutulan Kyläyhdistys ry, Männikköläiset ry, Keimolan Omakotiyhdistys ry, Metsäkylän ja Lammintien asukkaat, Toivola-Seura ry sekä Lepomäentien tiehoitokunta ovat jättäneet yhteisen muistutuksen, jossa vaaditaan lupahakemuksen hylkäämistä. Muistutuksen liitteenä asukasyhdistykset toimittivat mm. lepakko- ja kirjojokikorentoselvityksen sekä havaintoja eläinten reiteistä.

Muistuttajien mukaan hanke on perusteeton ja jyrkässä ristiriidassa mm. kaavoituksen, maa-aineslain, arvokkaan luonnon, alueen luonnonsuojelualueiden ja satojen talojen ja vuosisataisen asutuksen kanssa. Kyseessä on yhden yhtiön liiketoiminta-alue, josta olisi pelkkää haittaa kaikille muille. Luoteis-Vantaalla tulee tulevaisuudessa asumaan huomattava määrä ihmisiä sekä omakotitaloissa että radan varren kerrostaloissa. Valtavan ja pitkäkestoisen hankkeen vaikutukset olisivat toteutuessaan peruuttamattomia ja sitoisivat vuosikymmeniä alueen tulevaa maankäyttöä.

Hanke turmelisi kauniin maisemakuvan ja on siten maa-aineslain 3.1 §:n kohdan 1 vastainen. Avautuva kaunis maisemakuva turmeltuisi sekä pohjoisessa Palojoen Taaborinvuorelle vievältä Metsäkyläntieltä järisyttävänä maisemamuutoksena että etelän suunnassa olevasta Vantaanjokilaaksosta päin. Köningstedtin vuoren pohjoispuolella on laajoja peltoaukioita, joille vuori avautuu kauniina maisemana. Suunniteltu alue on sijoitettu lähelle Helsinki-Tampere-moottoritietä ja toiminnalla tulisi olemaan epäedullinen vaikutus moottoritietä avautuvaan tiemaisemaan.

Vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluneen Riipilän metsän luonnonarvot on esitetty Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksessä UUDELY/68/07.01/2013 2.9.2013. Vaikka osa luonnonarvoista (vanhaa metsää) on hävitetty, alueelta löytyy merkittäviä suojeltavia luonnonarvoja edelleen ja suunniteltu toiminta on MAL 3.1 § kohdan 2 vastaista. Louhinta johtaisi siihen, että luonnontilaiset valumat Riipilän metsään ja sillä olevaan puroon poistuvat. Muutoksen seurauksena Riipilän suojellun metsäalueen ekologia lähtee muuttumaan nopeasti ja sen suojeltavat arvot häviävät lopullisesti. Vedet kertyvät louhosalueen pohjalle ja niitä johdettaisiin pois lounaiskulmasta Lamminsuon suojelualueelle. Nitraattipitoisten valumien johtaminen Lamminsuonojaan johtaa rehevöitymiseen ja hidastaa ojan yläpuolista virtausta. Seurauksena voi olla myös ojan tulviminen. Vesitasapainon muuttuminen voi johtaa Lamminsuon suojelualueen ekologian muuttumiseen, suojeluarvojen ja eliölajien menestysedellytysten katoamiseen. Vaikutukset ovat maa-aineslain 1.2 §:n ja luonnonsuojelulain 6 luvussa säädetyn eliölajien suojelun vastaisia.

Alueella elää liito-oravia ja harvinaisia lepakoita, jotka kummatkin ovat EU:n tarkasti suojeltuja lajeja. Näiden levähdyspaikkojen hävittäminen on yksinään jo lupien myöntämisen estoperuste ja maa-aineslain rajoitteissa tarkoitettu hankkeesta aiheutuva erikoisten luonnonesiintymien tuhoutuminen.

Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa (MAL 3.1 § kohta 3). Alue on osa laajempaa maakunnallista ekologista verkostoa ja yhteyttä, joka katkeaisi ja tuhoutuisi. Suunniteltu louhinta tulisi aiheuttamaan alueen kalliopohjaveteen merkittäviä virtaussuunnan muutoksia. Virtausmuutokset voisivat kuivattaa Rosbackan tilalla olevat luonnontilaiset lähteet.

Maa-aineslain 3.2 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maakuntakaavassa alue ei ole kivenottoaluetta. Yleiskaavassa alue on maa- ja metsätalousaluetta, vieressä kulkee ratsastusreitti ja ympärillä on asutusta. Hanke estäisi alueiden käyttöä kaavoituksessa osoitettuihin tarkoituksiin. Hakijan pyrkimys metsien

pysyväisluonteiseen hävittämiseen kaavan mukaiselta metsätalousalueelta ei ole kaavan mukaista. Toiminta olisi vastoin metsälain 10.1 § edellyttämää metsän hoitoa ja käyttöä. Metsälain 10.2 § 1-kohdan mukaan lähteiden lähiympäristöt kuuluvat suojelun piiriin.

Ottamistoiminta on MAL 3.4 §:n ja pääosin valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vastainen, koska 300 metrin suojaetäisyys asuinrakennuksiin ei täyty. Maa-aineslain 3.4 §:n mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Suunniteltua ottotoimintaa ei ole sijoitettu, ottoaluetta määritelty ja ottamista muutointaan järjestetty lainkohdan edellyttämällä tavoilla. Lupahakemuksessa on virheitä, joilla pyritään osoittamaan sen hyväksyttävyyttä.

Muistuttajien mukaan MAL 5 §:n edellyttämiä selvityksiä ei ole tehty. Suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvittävät vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. Hankkeen vaikutukset luonnonolosuhteisiin on kerrottu puutteellisesti ja virheellisesti. Aloitushakemuksesta muistuttajat toteavat, että kyse on maa-ainesten otossa koskemattomasta luonnon alueesta, jolla ja jonka ympäristöllä on merkittäviä suojeltavia arvoja. Täytäntöönpano-oikeutta ei vallinneessa oikeuskäytännössä ole yleensä myönnetty tällaisessa tapauksessa ennen kuin asiat on selvitetty.

Keimolan omakotiyhdistys

Yhdistyksen muistutuksen mukaan kivilouhos merkitsisi asukkaille täydellistä lähiympäristön muutosta ja lähimmille taloille merkittävää ympäristöhaittaa. Louhoksen viereinen metsä tuhoutuisi kivistykseen ja kivilouhoksen vedet valuisivat Lamminsuon suojelualueelle. Luoteis-Vantaan metsämaat ja Seutulan peltomaisemat muodostavat vantaalaisille merkittävän lähivirkistysalueen. Yhdistys pitää alueelta tehtyä, hakijan maksamaa ympäristövaikutusten arviointia puolueellisena sekä kritisoi hankkeen perusteita ja tuloksia. Suunniteltu louhosalue kolmen luonnonsuojelualueen keskellä on oleellinen osa viherkehää. Jälkikäytöstä todetaan, että jyrkkäreunaiset louhokset eivät sovellu muuhun käyttöön kuin ankeiksi työpaikka-alueiksi. Hanke sitoo tulevaa maankäyttöä. Kanjonimaisesta lopputilanteesta ei voi saada enää maa- ja metsätalouteen soveltuvaa aluetta. Muistutuksessa esitetään myös, että kaupunki määräisi alueelle viiden vuoden toimenpidekiellon yleiskaavan laatimista varten.

Metsärinteen tiekunta

Toiminnan sijoittamisessa on otettava huomioon oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat määräykset. Alue on keskellä Uudenmaan viherväylää, luonnonsuojelualueita ja satojen ihmisten koteja. Ympäristövaikutusten arviointia tiekunta ei pidä luotettavana. Tiekuntaa huolettaa melun, pölyn, pohjavesien ja kauniin monimuotoisen luonnon tuhoamisen lisäksi myös kiinteistöjen arvon laskeminen sekä alueen tulevan kehityksen pysähtyminen.

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri

Louhinta kohdistuisi alueelle, joka on oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa- ja metsätalousaluetta. Länsi- ja luoteisosassa louhinta kohdistuisi kallioharjanteen reunoihin, jotka jyrkkinä rinteinä ovat hallitsevia ja maisemallisesti näyttäviä elementtejä Hämeenlinnanväylältä harjanteen suuntaan avautuvassa maisemassa. Toteutuessaan louhos katkaisisi ainoan metsäekologisen viheryyhteyden Nuuskion-Vestran suunnalta ja Keski-Uudenmaan metsäisten luonnon ydinalueiden välillä. Supistettunakin se heikentäisi yhteyden toimintaa merkittävästi. Louhos leikkaisi pois noin puolet Riipilän metsän suojelualueen valuma-alueesta tuhoten myös alueella olevien kahden metsälain 10 §:n mukaisen kosteikko-/vesiluontotyypin vesitalouden. Köningstedtinvuoren asemalla yleiskaavassa ei tule arvioida pelkästään maa- ja metsätalousalueena vaan myös osana metsäekologista viheryyhteyttä. Muistuttaja pitää Lemminkäisen teettämiä luontoselvityksiä puutteellisina.

Nurmijärven luonto ry

Kallionlouhinta on suunnattava maakuntakaavan osoittamille alueille, joilla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja. Hanke rikkoo Nurmijärven ja Vantaan välistä luonnon ydinaluetta sekä vaarantaa maakunnallisen ekologisen yhteyden. Lisäksi se huonontaa erityisiä luonnonolosuhteita läheisillä luonnonsuojelualueilla. Riipilän vanhan metsän (AMO010348) alueella on liito-oraville soveltuvaa elinympäristöä (luokka 1). Liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat käytännössä aina arvioituja laajempia kuin mitä yksittäisten vuosikohtaisten havaintojen avulla voidaan määritellä ja lajin kulkuyhteydet ovat oikeuskäytännön mukaan suojeltuja esiintymisalueiden pirstoutumiselta. Faunatican vuonna 2015 tekemän luontoselvityksen mukaan Riipilän vanhan metsän alueella on lisäksi mm. huomattavan arvokas haapavaltainen kuiva keskiravinteinen lehto, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) luontotyyppi sekä alueen halki kulkee luonnontilainen noro. Alue on metsälain 10 § (lehtokorvet, rehevät lehtolaidut; norojen välittömät lähiympäristöt) ja vesilain 2 luvun 11 § (luonnontilainen uoma/noro) mukainen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä elinympäristö. Muistutuksessa viitataan myös valtioneuvoston joulukuussa 2012 antamaan periaatepäätökseen, jonka päätavoite on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen sekä edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Harri Vasander

Suometsätieteen professori Vasander on antanut lausunnon hankkeen vaikutuksesta Lamminsuon luonnonsuojelualueeseen. Lamminsuon erilaisine korpineen on arvokas kokonaisuus, jolle kohdistuvia vaikutuksia on hakemuksessa vähätelty. Hanke hulevesineen ja kiintoaineineen vaikuttaa suon kasvillisuuteen ja eläimistöön. Vaikutusten arvioinnissa tulisi ottaa huomioon myös Nurmijärven Mäyräkallion mahdollinen louhinta hulevesineen. Kaksi kertaa vuodessa otettava vesinäyte ei anna todellista kuvaa päästöistä, koska vuodenaikaisvaihtelujen merkitys on suuri. Lamminsuonojan tulvissa mahdollistuisi kiintoaineiden, niihin sitoutuneiden yhdisteiden sekä veteen liuenneiden yhdisteiden leviäminen Lamminsuolle, mikä muuttaisi arvokkaan suokasvillisuuden tavanomaiseksi rantojen ja ojanvarsien kasvillisuudeksi. Hakemuksen mukaan ammoniutypen nousu olisi Lamminsuonojassa huomattava, mutta vaikutusten ei arvioida olevan merkittäviä. Muistuttajan mukaan vaikutukset Lamminsuon luonnonsuojelualueelle estävät hankkeen hyväksymisen luonnonsuojelulain, ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain vastaisena.

SE Mäkinen Logistics Oy

SE Mäkinen Logistics Oy:n autologistiikkakeskus on toiminut Lamminsuontie 1:ssä vuodesta 2009 lähtien. Toiminnan oleellinen osa on uusien autojen varastointi tontilla. Autojen varastointi on toteutettava siten, ettei niiden maalipinta missään vaiheessa ole alttiina vaurioille. Erittäin haitallista on varsinkin kivipöly. Lähialueille ei tulisi sallia minkäänlaista kivipölyn leijumista aiheuttavaa louhinta- ja murskaustoimintaa. Hiekkapintaisen Lamminsuontien kautta kulkeva raskas liikenne lisäisi pölyhaittoja ja vähentäisi liikenneturvallisuutta.

Hakijan kuuleminen

Hakija on antanut lausuntoihin ja muistutuksiin 26.8.2016 päivätyn vastineen, jossa todetaan muun muassa seuraavaa.

Maa-ainesluvan myöntäminen ei edellytä, että alueella olisi maakuntakaavassa merkintää kiviaineksen ottotoimintaan soveltuvasta alueesta. Maa-ainesluvan lupaharkinta perustuu maa-aineslakiin, jonka mukaan lupa on myönnettävä, jos on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lisäksi on otettava huomioon lupamääräysten vaikutus. Maa-ainesten otto ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Vantaan yleiskaavassa 2007 alueen läheisyyteen on merkitty ohjeellinen ratsastusreitti. Ratsastusreitti sijaitsee ottoalueen ulkopuolella. Toiminta ei ole maa-aineslain 3 §:n vastaista, eikä hakijan käsityksen mukaan hankkeeseen tarvita vesilain mukaista lupaa. Lupahakemuksen mukainen toiminta-alue ei sijaitse MAL 3 § 4 momentissa mainitulla tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Hakijan mielestä tilan Rosbacka lähteiköt eivät täytä metsälaisissa tarkoitettun luonnontilaisen tai luonnontilaisen kaltaisen kohteen määritelmää. Ottotoiminnan aiheuttamat vaikutukset on todettu vähäisiksi, sillä ottotoiminta ei merkittävästi muuta lähteiden valuma-aluetta. Toiminta-alueelta ei johdeta hulevesiä lähteiden suuntaan.

Hankealue sijaitsee noin 160 metrin päässä Lamminsuon luonnonsuojelualueesta, ja hankealueen ja luonnonsuojelualueen väliin jää moottoritie. YVA-selostuksessa on arvioitu, että hankkeen toteuttamisella tässä laajuudessa ei ole vaikutusta Lamminsuon luonnonsuojelualueen luonnontilaan. Hankealueelta tulevia hulevesiä ei ohjata suoraan Lamminsuonojaan vaan toiminta-alueelle rakennetaan selkeytysallas, joka varustetaan myös öljynerottimella. Lisäksi louhoksen pohjalle jää murskekerros (1-2 metriä), johon kertyvän veden kiintoaineet selkeytyvät siinä.

Suojeltavaksi ehdotettua Riipilän vanhaa metsää on käsitelty voimakkaasti metsänhoidollisin toimin, eikä sitä enää voida pitää vanhana metsänä. Metsää on hakattu vuosina 1995 ja 2008, eikä Riipilän vanhan metsän periaatepäätöksen mukaisia suojeluarvoja alueella enää ole. Ottamistoiminta ei ulotu Riipilän metsään.

Alueen virkistyskäyttö perustuu jokamiehenoikeuksiin, joille ei ole varsinaista oikeudellista perustetta. Jos maanomistaja ottaa alueen muuhun käyttöön, rajoittaa se silloin jokamiehenoikeuksia kyseisellä alueella. Alueen virkistyskäyttö estyy ainoastaan ottoalueelta, lähialueilla virkistyskäyttö on edelleen mahdollista. Metsästysoikeus on ainoastaan maanomistajalla ja hän voi sallia tai kieltää muilta metsästyksen omistamallaan maalla.

Muistutuksissa on ilmaistu huoli Riipiläntien liikenteen kasvusta. Liikennettä ei ole kuitenkaan tarkoitus ohjata Riipiläntien suuntaan, vaan alueelle rakennetaan tieoikeuden mukainen liittymä Lamminsuontielle, johon hakijalla on myös tieoikeus.

Muistutuksissa esitetään, että toiminta on naapuruussuhdelain 17.1 §:n vastainen. Hakija huomauttaa, että toiminta ei aiheuta kohtuutonta rasitusta lähialueen asukkaille, eikä sellaisia vaikutuksia, mitkä eivät olisi lupamääräyksen hallittavissa.

Räjäytyksistä todetaan, että ennen louhintatöiden aloitusta tehdään louhinnan riskianalyysi, jossa kartoitetaan lähimmät häiriöille alttiit kohteet. Samalla harkitaan mahdollisten värinämittareiden sijoituspaikat. Ennen louhintatyön aloittamista laaditaan turvallisuus- ja räjäytyssuunnitelmat. Räjäytysten aiheuttamaa värinää vähennetään optimoimalla käytettävä räjähdelainemäärä mahdollisimman pieneksi. Räjähdelaimeita ei varastoida alueella, vaan ne tuodaan paikalle erikseen ennen kutakin räjäytystä. Aistinvaraiseen arvioinnin pohjalta syntyvät päätelmät räjäytysten voimakkuudesta ovat seurausta räjäytysten ääni- ja ilmanpaineilmiöiden aiheuttamista epämiellyttävistä tuntemuksista, epäsuorista havainnoista kuten ikkunoiden ja seinäpintojen värähtelyistä ja niiden mahdollisista seurannaisilmiöistä, astiakaapista kuuluvista kilinäistä yms.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon hakija huomauttaa, että nyt haettu toiminta ei ole ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavoituksen kanssa eikä 4. maakuntakaavaehdotuksen kanssa.

Terveydensuojeluviranomaiseen lausuntoon hakija vastaa, että alueella ei toimita arkipyhinä, ja viittaa lisäksi edellä mainittuun.

ELTEL Networks Oy:in lausuntoon hakija vastaa ottavansa huomioon lausunnossa esitetyn ja rakentaa luiskat siten, etteivät ne pääse sortumaan liian lähelle voimajohtopylväitä. Maanpintaa ei muokata siten, että vesi kertyisi pylväiden lähistölle. Räjäytyksissä noudatetaan turvallisuus- ja räjäytyssuunnitelmia sekä räjäytysalan normeja.

Nurmijärven kunnan lausunnosta hakija toteaa, että pohjavesivaikutuksia on käsitelty ympäristölupahakemuksen täydennyksen yhteydessä. Alueelle on tehty pohja- ja pintaveden tarkkailusuunnitelma. Normaali toiminnalla ei ole vaikutuksia pohjaveden laatuun. Ruduksen Mäntymäen toiminta-alue sijaitsee noin 3,5 kilometrin päässä nyt haettavasta maa-ainesten ottoalueesta. Hakemuksen mukainen toiminta ei aiheuta kohtuutonta rasitusta Nurmijärven kunnan puoliselle asutukselle, joka jää vähintään 700 metrin päähän alueesta. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei ole sellaisia määräyksiä, jotka estäisivät maa-ainesten ottotoiminnan.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnossa mainitut kaivot kahdelta tilalta voidaan selvittää ja lisätä pohja- ja pintavesien tarkkailusuunnitelmaan. Kirjojokikorentoselvityksessä todetaan, että *"Sudenkorentojen osalta levähdyspaikkojen suojeleminen on käytännössä mahdotonta, sillä yksilöitä voidaan tavata metsäautoteillä, pihoissa, teollisuusalueilla sekä niityillä ja peltojen reunamilla. Lisäksi hyvät saalistelupaikat vaihtelevat eri päivinä tuulen ja auringon mukaan."* Hakija ei näe

tarvetta kirjojikikorentojen tarkempaan selvittämiseen. Kalliosinisiivelle soveltuvat ravintokasvit on se sijaan kartoitettu alueella. Päivitettyihin suunnitelmapiirustuksiin on rajattu kallion laella sijaitsevat isomaksaruohoesiintymät pois ottoalueesta, jotta kalliosinisiivellä on mahdollisuus ravinnon saantiin.

Toiminta sijoitetaan siten, että se ei ulotu maantien suoja-alueelle (50 m). Hulevesiä ei johdeta maanteiden sivuojiin, eikä niitä johdeta pois käsittelemättöminä alueelta. Mikäli maantielle kulkeutuu maa-aineksia, käydään ne puhdistamassa.

Uudenmaan liiton lausunnosta hakija on eri mieltä siitä, että toiminta voisi vaarantaa alueen muuttamisen taajamatoimintojen alueeksi, luonnonsuojelualueiden ja viheryhteyksien toteutumisen sekä lähialueen asukkaiden turvallisen elinympäristön.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunnon osalta hakija viittaa vastineensa muihin kohtiin.

Tarkastukset

Ottoalueelle on tehty tarkastus 19.5.2016.

PERUSTELUT TOIMINNAN ALOITTAMISELLE MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Alueella on tehty lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi eikä lukuisissa selvityksissä tullut esiin sellaisia seikkoja, jotka muodostaisivat esteen maa-ainesten ottotoiminnalle. Alueen olosuhteet eivät ole muuttuneet YVA-selostuksen jälkeen. Pääkaupunkiseudun rakentamista ajatellen ottoalueen sijainti on erinomainen, sijoittuen hyvien kulkuyhteyksien ja kasvukeskuksen yhteyteen, näin ollen kuljetusmatkat pienenevät ja kuljetuksista aiheutuvat päästöt vähenevät. Vakuuden määräksi mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta hakija esittää 10 000 euroa.

LUVANVARAISUUS

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuun aineiden ottamiseen on saatava lupa, ellei ottaminen perustu kaivoslakiin, luvan tai hyväksytyn suunnitelman perusteella tapahtuvaan rakentamiseen tai toimintaan tai sellaiseen vesialueella tapahtuvaan ottamiseen, johon tarvitaan vesioikeuden lupa, eikä kyse ole kotitarveotosta.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristölautakunta toimii johtosäännön mukaisesti Vantaalla maa-aineslain 7 §:n tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

RATKAISU

Vantaan ympäristölautakunta hylkää Lemminkäinen Infra Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukaisen hakemuksen maa-aineksen ottamiseksi Riipilän kylässä kiinteistöillä Kumpula 2 (4:485) ja Köningstedtinvuori (4:624).

Päätöksessä on otettu huomioon hankkeelle tehty ympäristövaikutusten arviointi siltä osin kuin arvioinnissa tarkastelluista vaikutuksista ei ole hakijan myöhemmin esittämää tai muutoin esiin tullutta uutta tietoa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-ainesten ottamisesta seuraisi maa-aineslain (MAL) 3 §:ssä kiellettyjä seurauksia. Hallituksen esityksen (HE 88/1980) mukaan, jos ottamisesta aiheutuu jokin laissa määritellyistä seuraamuksista eikä sitä voida myöskään lupaan liitettävillä määräyksillä välttää, lupa tulee evätä. Hakemuksen hylkäämisen perusteina ovat maa-aineslain 3.1 §:n kohta 3 sekä MAL 3.2 § ja MAL 3.4 §.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin kohdan 3 mukaan aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Maa-aineslain perusteluista (HE 88/80) ilmenee, että tällaisina muutoksina pidetään esimerkiksi pohjavesiolosuhteiden muuttuminen tai muu luonnon ekologisen tasapainon järkkäminen.

Hankkeen vuonna 2010 valmistuneen YVA-arvioinnin jälkeen on louhinta-alueen eteläpuolelle sijoittuvan Riipilän vanhan metsän suojelualuevarauksen luontoarvoista saatu lisäselvitystä. Uudenmaan ELY-keskuksen kesällä 2015 teettämän selvityksen (Faunatican raportteja 9/2016) myötä

perusteet alueen perustamisesta suojelualueeksi luonnonsuojelulain 24 §:n 3 momentin ja 77 §:n mukaisesti ovat tarkentuneet. Alue kuuluu valtioneuvoston vahvistamaan vanhojen metsien suojeluohjelmaan ja siellä esiintyy mm. erittäin uhanalaista (EN) luontotyyppiä edustava haapavaltainen kuiva keskiravinteinen lehto sekä vaarantuneita (VU) luontotyypejä edustavia lehtoja, lehtokorpiä ja ruohokorpiä. Luonnonsuojelullista arvoa nostavat hyvin järeä vanha ylispuusto sekä kolopuut. Vaikka Uudenmaan ELY-keskuksen päätös 20.5.2016 (YSA207712) Riipilän metsän luonnonsuojelualueesta ei ole lainvoimainen, tulee alueella todetut luontoarvot säilyttää.

Ottoalue rajautuu lähes suoraan Riipilän metsän suojelualueeseen. Hakemuksen mukaan louhintaa olisi suojelualueen vieressä tasoon +41...+42. Suojelualueesta suurin osa on vähintään tasolla +50, pohjoisosan lehtokorpiä valtaosin tasolla +53...+54. Nykyinen maanpinta laskee ottoalueelta suojelualueelle päin. Suojelualueen luoteis-/pohjoisosaa rajaa melko jyrkkä rinne, joka tulisi louhittavaksi yli 10 metriä suojelualueen maanpintaa alemmalle tasolle. Louhinta ja sen aiheuttama vesitasapainon muutos vaikuttaisi Riipilän metsän suojelualueen perustana oleviin luontoarvoihin ja luontotyypeihin. Ottaminen aiheuttaisi MAL 3.1 §:n kohdan 3 tarkoittamia huomattavia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä lupaa voida näin ollen myöntää. Riipilän metsän suojelualueen pohjoisosassa sijaitsevaa metsälain 10 §:n mukaista kohdetta, lehtokorpeä, voidaan pitää myös maa-aineslain 3.1 §:n kohdan 2 tarkoittamana erikoisena luonnonesiintymänä.

Ottoalueen länsipuolella sijaitsee Lamminsuon luonnonsuojelualue (YSA014153). Ottotoiminnassa käytettävillä räjähdysaineilla on pintavesiä rehevöittävä vaikutus räjähteissä käytetyn ammoniumnitraatin takia. Louhinta-alueen typpipitoiset vedet päätyisivät, kuljettuaan ensin moottoritien ali, maanpinnan korkotason mukaisesti Lamminsuon luonnonsuojelualueen itäosan kautta Lamminsuonojaan. Ympäristölupahakemukseen liitetyn pintavesien vaikutusten arvioinnin mukaan typpipitoisuuden nousu ei olisi merkittävä, mutta muutos näkyisi kasvillisuuden voimistumisena. Lamminsuon itäosan kasvillisuus toimisi käytännössä louhinta-alueen typpipitoisten vesien biosuodatuskenttänä ennen vesien päätymistä Lamminsuonojaan. Tyypeä ei voida poistaa laskeutusaltaalla. Louhinnan vaikutukset Lamminsuon ekologiaan ovat mahdollisia ja todennäköisiä. Lamminsuon luontotyyppi on Etelä-Suomessa hyvin harvinainen ja pääkaupunkiseudulla ainutlaatuinen. Ottaminen aiheuttaisi Lamminsuolle MAL 3.1 §:n kohdan 3 tarkoittamia huomattavia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottotoiminta katkaistessaan ekologisen yhteyden aiheuttaisi niin ikään laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ja MAL 3.1. §:n kohdan 3 mukaisen kielletyn seurauksen. Kalliokiviaineksen ottaminen sijoittuisi alueelle, joka on Nuuksiosta ja Vestrasta Keski-Uudenmaan metsäalueille ulottuvan ekologisen verkoston osa.

Ekologisen yhteyden säilyminen on pyritty turvaamaan maakuntakaavan viheryhteys-merkinnällä. Voimassaolevassa maakuntakaavassa viheryhteystarve sijoittuu ottoalueen luoteispuolelle ja ehdotusvaiheessa olevassa 4. vaihemaakuntakaavassa viheryhteyden sijaintia on tarkennettu. 4. vaihemaakuntakaavan yhtenä tavoitteena on turvata luonnon monimuotoisuus niin, että ekologisen verkoston ydinalueet ovat yhtenäisiä ja että yhteydet alueiden välillä säilyvät.

Maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinän suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet. Viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen siten, että olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön.

Maakunnallisen ekologisen käytävän leveydeksi haja-asutusalueella on kirjallisuudessa määritelty 400 - 1000 m (Seija Väre, YS-Konsultit Oy:” Ekologinen verkosto Itä-Uudenmaan liiton alueella” Itä-Uudenmaan liitto 2002, julkaisu 74). Leveä ekologinen käytävä palvelee eläin- ja kasvilajistoa kokonaisuudessaan. Taajama-alueilla kapeammat käytävät voivat toimia pienempien eläinten kulkureittinä, mutta ne eivät sovellu hirvieläimille ja suurpedoille. Riipilän ekologinen käytävä toimii nykyisellään Suomen riistakeskuksen havaintojen mukaan mm. hirvien ja ilvesten tärkeänä kulkureittinä. Havaintoja ilveksen jäljistä on mm. talvelta 2016.

Maakunnallinen viheryhteys on laaja kokonaisuus, jonka saattaminen kuntien yleiskaavatasolle vie aikaa. Tällöin maakuntakaavan linjaukselle on annettava suuri painoarvo, jotta maakunnallista tavoitetta ei menetetä. Sekä Uudenmaan liitto että Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta ovat lausunnoissaan tuoneet ilmi huolensa viheryhteyden toteutumisesta, jos lupa myönnetään. Uudenmaan liiton lausunnon mukaan on olennaista, ettei ottotoiminta estä tai vaikeuta viheryhteyden toteutumista ja toimimista maakunnallisena ekologisena yhteytenä. Viheryhteyden toteutuminen riittävän leveänä ja ekologiset vaatimukset täyttävänä on edellytys sekä voimassa olevan maakuntakaavan että 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksen toteutumiselle. Maakuntakaavan toteutuminen edellyttää myös, että Riipilän metsän suojelualue toteutuu eikä toiminnasta aiheudu suojeluedellytysten heikkenemistä.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Suunniteltu toiminta sijoittuu oikeusvaikutteisen yleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle. Vaikka oikeuskäytännössä on hyväksytty maa-ainesten otto yleiskaavan maa- ja metsätalousalueella, on lupaharkinnassa kuitenkin otettava huomioon ottoalueen sijainti ja ottosuunnitelma. Suunnitellun ottoalueen säilyminen todellisessa maa- ja metsätaloustaloudessa on olennaista alueen toimiessa myös osana maakunnallista viheryhteyttä. Maa-ainesoton salliminen keskeisellä metsäisen viherväylän ja ekologisen yhteyden osalla aiheuttaisi peruuttamattomia tai vaikeasti korvattavia menetyksiä niin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kuin maisemakuvankin kannalta.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. YVA-selostuksessa olevan melumallinnuksen mukaan melutaso nousisi useilla ottoalueen itä- ja koillispuolella sijaitsevilla kiinteistöillä nykyisestä 35-40 dB:stä tai 40-45 dB:stä tasolle 45-50 dB ja muutamilla kiinteistöillä tasolle 50-55 dB. Syväojalla ottoalueen lounaispuolella muutamalla kiinteistöillä melutaso yhdessä liikennemelun kanssa olisi 55-60 dB. Suojaustoimenpiteillä melutasoa saadaan jonkin verran alhaisemmaksi, mutta melutason nousu muuttaisi silti nykyisiä asuinolosuhteita merkittävästi. Melurasituksen vähentäminen edellyttäisi pitempää suojaetäisyyttä ottoalueen ja asutuksen välillä. Suojaetäisyyden kasvattaminen vähentäisi niin ikään toiminnan pölypäästöjä.

Asiaa ratkaistaessa on harkittu myös mahdollisuutta myöntää maa-aineslupa pienemmällä alueella ja ylemmälle louhintatasolle kuin mitä ottosuunnitelmassa on esitetty. Louhittavaa aluetta supistaisivat etelässä suojelualue, idässä ja pohjoisessa asutus. Suojavyöhyke eteläpuolella olevaan suojelualueeseen nähden tulisi olla huomattavasti leveämpi. Lisäksi ekologisen yhteyden toimivuus pitäisi taata riittävällä leveydellä. Suoja-alue asuttuun rakennukseen nähden tulisi olla Ympäristöministeriön maa-ainesten ottamista ja jälkihoitoa koskevan oppaan mukaan kalliokiven ottamisalueella vähintään 300-600 metriä. Minimisuojaetäisyydellä 300 metriä, joka on myös ns. Muraus-asetuksen määrittelemä vähimmäisetäisyys, ottoalue pienenisi itäosastaan huomattavasti, pohjoisosastaan jonkin verran. Koska kyseessä olisi pitkäkestoinen ja ympärivuotinen ottotoiminta, tulisi suojaetäisyyden olla suurempi lähiympäristöön aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi eikä edellä mainittua 300 metrin vähimmäisetäisyyttä voida pitää riittävänä. Suojaetäisyyksien kasvattaminen rajoittaisi ottoaluetta, mikä merkitsisi toiminnan järjestämistä uudelleen louhinta-alueella ja edellyttäisi kokonaan uutta hakemusta melu- ym. vaikutusten arvioimiseksi. Luvan myöntämisen esteeksi muodostuisivat tällöinkin aiemmin todetut muut seikat.

MAKSUT

Vantaan kaupunginvaltuuston 7.3.2011 hyväksymän rakennusvalvonnan taksan mukaan maa-ainesten ottamista koskevan suunnitelman tarkastamisesta peritään hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan lupaa kohti 0,030 euroa/m³. Jos ottomäärä on yli 500 000 m³, peritään ylimenevältä osalta vain puolet. Mikäli hakemus hylätään, maksu on 50 % muutoin määräytyvästä maksusta. Tarkastusmaksu on 28 687 euroa.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkipanon jälkeen 22.12.2016.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta maa-aineslain 20 §:n mukaisesti hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeudelle on liitteenä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981)

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Hallintolaki (434/2003)

Käsittely:

Ympäristölautakunnan jäsen Marja Parkkima ja 1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen poistuivat kokouksesta jääveinä asian käsittelyn ajaksi.

Päätös:

Päätettiin antaa ympäristöjohtajan esityksen mukainen päätös Lemminkäinen Infra Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukaisesta hakemuksesta maa-aineksen ottamiseksi Riipilän kylässä kiinteistöillä Kumpula 2 (4:485) ja Köningstedtinvuori (4:624).

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

-

sijaintikartta

Täytäntöönpano:

Ote hakijalle

Päätös tiedoksi:

Uudenmaan ELY-keskus, Y-vastuualue, maa-ainesasiat, PL 36, 00521

Helsinki

(päätöksen lisäksi kopiot täydennetyistä hakemusasiakirjoista)

Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue, PL 36, 00521 Helsinki

Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, 00240 Helsinki

Nurmijärven kunta, PL 37, 01901 Nurmijärvi

ELTEL Networks Oy, PL 50, 02611 Espoo

Nurmijärven Sähköverkko Oy, Kauppanummentie 4, 01900 Nurmijärvi

Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelulautakunta, Kielotie 28, 01300

Vantaa

Vantaan kaupunki, terveydensuojeluviranomainen

Tieto päätöksestä:

Tiedoksiannon saaneet

Julkipano ilmoitustaululla

Lupamaksun periminen:

Lemminkäinen Infra Oy, PL 476, 00026 BASWARE, viite 1006/200470

Muutoksenhakuohje:
asiassa

3. valitus Helsingin hallinto-oikeudelle maa-aineslupapäätöstä koskevassa

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. (09) 8392 6075, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi